

החלטת ועדת האתיקה
בקובלנות על התבטאויות נגד כוחות הביטחון
מיום כ"ז בסיון התשפ"ה, 23 ביוני 2025

מאחר שהוגשו כמה קובלנות העוסקות בהתבטאויות של חברי כנסת נגד כוחות הביטחון, ונוכח החלטות עבר של הוועדה בנושא זה, ועדת האתיקה ראתה לנכון לקיים דיון משותף בקובלנות אלה, ולהכריע בהן במרוכז כפי שיפורט להלן.

1. אשר להחלטות עבר בנושא, לאורך השנים, ועדת האתיקה מקפידה להבחין בין אמירות פוליטיות ואידיאולוגיות, שאין חולק כי הן חוסות תחת חופש הביטוי הפוליטי, ובין אמירות שיש בהן הכפשה או ביזוי של יחידים וקבוצות, ולגביהן קבעה הוועדה בהחלטות בעבר כי הן אינן חוסות תחת חופש הביטוי הפוליטי (לדוגמה, החלטה 2/23).

2. לנוכח עיקרון זה, אף שהתבטאויות המבקרות את כוחות הביטחון ואת המדיניות הביטחונית חוסות, כשלעצמן, תחת חופש הביטוי, יש לשים לב כי הביקורת אינה כוללת האשמות שווא, הכפשות, הסתה או ביזוי. כמו כן, התבטאויות כלפי עובדי ציבור הממלאים תפקיד מטעם המדינה אינן מאפשרות לעובד הציבור להגיב להן, והוועדה בהחלטותיה מתייחסת גם לעניין זה.

3. בהחלטות קודמות, ובפרט בכנסת ה-25, התייחסה הוועדה להאשמת כוחות הביטחון בביצוע של טבח ופשעי מלחמה וכן לשימוש בכוני "רוצחים" לגבי חיילי צה"ל. הוועדה קבעה כי הם אינם ראויים להגנה הרחבה שהוועדה פורשת על חופש הביטוי הפוליטי של חברי הכנסת, וכי יש בהם משום הפרה של כלל 1א(4) לכללי האתיקה, הקובע כי חבר הכנסת ינהג בדרך ההולמת את מעמדו כחבר הכנסת ויעשה לטיפול אמון הציבור בכנסת¹.

4. להלן החלטות הוועדה בקובלנות הנוכחיות שהוגשו בנושא זה:

א. קובלנות נגד חבר הכנסת אחמד טיבי:
הקובל: אזרח

1. **הקובלנה:** בריאיון בערוץ הכנסת מיום 24.11.2024 אמר חבר הכנסת טיבי כי אסור לחטוף נשים וילדים, אך לגבי חיילים השיב "יש מלחמות, במלחמות זה משהו אחר".

תגובת חבר הכנסת אחמד טיבי: לא הגיב לקובלנה.

2. **הקובלנה:** בפרסום בטוויטר מיום 2.10.23 שיתף חבר הכנסת טיבי סרטון של פעילות לוחמי מג"ב וכתב "קלגסים אכזריים בעיר העתיקה".

תגובת חבר הכנסת אחמד טיבי: פירוש המילה "קלגס", גם על פי ההגדרה במילון, הוא חייל או שוטר. חבר הכנסת טיבי הסביר כי הוא אכן התכוון לציין בכיתוב כי מדובר בשוטר אכזר ואלים, שכן באותו מקרה השוטרים פעלו באלימות כלפי נשים.

¹ החלטה 53/20 בעניין "קובלנות נגד ח"כ חנין זועבי בשל התבטאות בשיבת ועדה", מיום כ"ז באדר התשע"ח, 14 במרץ 2018.

3. **הקובלנה:** בפרסום בטוויטר מיום 21.8.23 כתב חבר הכנסת טיבי: "רוצח במדים צולף בראשו, מאחור, של עמיד אלג'אע'וב, אזרח פלסטיני במנוסה בכפר ביתא".

תגובת חבר הכנסת אחמד טיבי: מדובר בחייל צלף שירה בפלסטיני במנוסה. לדברי חבר הכנסת טיבי חייל כזה הוא רוצח והוא ציין כי מקווה שיישפט וייכנס לכלא.

החלטת הוועדה

ועדת האתיקה מסתייגת מכל ההתבטאויות שבקובלנות ומגנה אותן. הוועדה סבורה כי לא ראוי להשתמש כלפי שוטרים וחיילים בכינויים "אכזריים" או "רוצחים במדים", ודאי שעה שהם ממלאים את תפקידם. בפרט, הוועדה מגנה את הביטוי מיום 21.8.23 בו כינה חבר הכנסת טיבי חייל צה"ל כ"רוצח", ורואה בכך הכפשה אישית חמורה שאינה הולמת את תפקידו של חבר הכנסת ואת האחריות הציבורית הכרוכה בכך. לפיכך, הוועדה קובעת כי בהתבטאותו מיום 21.8.23 הפר חבר הכנסת טיבי את כלל א1(4) לכללי האתיקה, ומחליטה להטיל עליו סנקציה של **נזיפה חמורה**.

קובלנות נגד חברת הכנסת עאידה תומא סלימאן:

ב. **הקובלים:** הקובלנה נגד הפרסום מיום 1.4.24 הוגשה על ידי חבר הכנסת עידן רול; שאר הקובלנות הוגשו על ידי אזרחים

4. **הקובלנה:** בכנס באוסטריה ביום 24.9.24 אמרה חברת הכנסת תומא סלימאן את הדברים האלה:

"When you're under occupation you have the right to defend yourself from occupation, and only those who are under occupation decide how to do it. I might observe it and say what I think about those practices but I'm not the one to decide. I'm against continues occupation – if this is supporting terror I don't know what does you mean by terror".

5. **הקובלנה:** חברת הכנסת תומא סלימאן כתבה בפרסום בטוויטר ביום 23.9.24: "טבח בדרום לבנון. 270 הרוגים – וזה רק המספר הראשוני. מאות עדיין קבורים מתחת להריסות, ומעל ל-800 פצועים. אותן תמונות מזעזעות שראינו בתחילת המלחמה בעזה, אותה זוועה, אותה תמיכה עיוורת".

תגובת חברת הכנסת עאידה תומא סלימאן: הדברים הנטענים בקובלנה אינם משקפים את דבריה ועמדותיה של חברת הכנסת תומא סלימאן, ומוצגים על פי פרשנות הקובלים. קובלנות מסוג זה הן ניסיון לצנזר אמירות ודעות פוליטיות.

6. **הקובלנה:** חברת הכנסת כתבה בפרסום בטוויטר ביום 1.4.24: "אין שום דיל, ולא יהיה כזה. העמדה שלנו נגד גיוס חובה היא עקרונית. אנחנו נגד גיוס חובה, בוודאי נגד ליטול חלק בצבא שמדכא וכובש עם אחר, שמבצע פשעי מלחמה, כולל ממש עכשיו. אנחנו גם נגד כריכת זכויות בחובות והחזקת רבבות צעירים מחוץ לשוק העבודה עד לקבלת 'פטור'. אבל בשיח הקיים, שיח של מליטרוזציה וקידוש 'החיים על החרב', אין דיון דמוקרטי אמיתי. לא תקחו אותנו לשם".

תגובת חברת הכנסת עאידה תומא סלימאן: הקובלנות מהוות התערבות בוטה בעשייה הפוליטית ומהוות "כלי הסתה" של גורמים מהכנסת ומחוצה לה נגד הפעילות הפוליטית שלי".

החלטת הוועדה

ועדת האתיקה רואה בחומרה את דבריה של חברת הכנסת תומא סלימאן שישראל מבצעת פשעי מלחמה. דברים אלו נאמרו לאחר הטבח ב-7 באוקטובר, כשבמהלך אותה התקופה ישראל נמצאת בעיצומה של לחימה. לכאורה, באופן עקיף עלולה להשתמע מהן הצדקה לטרור והאשמה של צה"ל בהרג מכוון של חפים מפשע. זו לא הפעם הראשונה שחברת הכנסת תומא סלימאן מאשימה את חיילי צה"ל, בין במפורש ובין ברמיזה, בביצוע פשעי מלחמה (החלטה מס' 19/25). הוועדה שבה ומביעה את שאט הנפש שלה מההאשמות החמורות באופן כוללני כנגד חיילי צבא הגנה לישראל, שעה שהם מחרפים נפשם יום-יום, שעה-שעה, כדי להגן על כל תושבי ואזרחי מדינת ישראל, ובהם חברת הכנסת תומא סלימאן עצמה.

לפיכך, הוועדה קובעת כי בהתבטאויותיה הפרה חברת הכנסת תומא סלימאן את כלל 1א(4) לכללי האתיקה, ומחליטה להטיל עליה סנקציה של **נזיפה חמורה והרחקה מ-3 ימי ישיבות מליאת הכנסת וועדות הכנסת בתאריכים 30.6.25, 1.7.25, 2.7.24.**

הוועדה מודיעה כי במקרה של הפרה עתידית דומה היא תשקול גם שלילת שכר לחברת הכנסת בתקופת ההרחקה.

ההחלטה תונח על שולחן הכנסת.